

Besicilik için dışarıdan temin edilen büyükbaş hayvanların mükellefe ait kamyonetle taşınmasında mükellefiyet hk

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	65771276-120[52-2015/2]-1
Tarih	04.01.2016

T.C.

AMASYA VALİLİĞİ

Defterdarlık Gelir Müdürlüğü

Sayı : 65771276-120[52-2015/2]-1

04/01/2016

Konu : Besicilik için dışarıdan temin edilen büyükbaş hayvanların mükellefe ait kamyonetle taşınmasında mükellefiyet

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzun incelenmesinden; büyükbaş hayvan besiciliği yaptığınız, zirai kazanç nedeniyle mükellefiyetinizin bulunmadığı ve tevkif suretiyle vergilendirildiğiniz belirtilerek, kurban bayramı ve kesim dönemlerinde elden çıkarmış olduğunuz büyükbaş hayvanların yerlerine muhtelif yerlerden aldığınız büyükbaş hayvanları kendinize ait ... plakalı kamyonetiniz ile taşımanız halinde nakliyecilik faaliyetinden veya zirai kazanç faaliyetinden dolayı mükellef olup olmayacağınız hususunda Başkanlığımız görüşünün talep edildiği anlaşılmaktadır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 53 üncü maddesinde; "Çiftçilerin elde ettikleri zirai kazançlar, bu Kanunun 94 üncü maddesine göre hasılatları üzerinden tevkifat yapılmak suretiyle vergilendirilir. 54 üncü maddede yazılı işletme büyüklüğü ölçülerini aşan çiftçiler ile bir biçerdövere veya bu mahiyetteki bir motorlu araca veya on yaşına kadar ikiden fazla traktöre sahip olan çiftçilerin kazançları gerçek usulde (zirai işletme hesabı veya diledikleri takdirde bilanço esasına göre) tespit olunarak vergilendirilir. Kazançları gerçek usulde vergilendirilmeyen çiftçiler bu kazançları için beyanname vermezler. (4962 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle eklenen cümle yürürlük; 07.08.2003, Geçerlilik; 01.01.2004) Ancak, çiftçiye ait olmakla beraber zirai işletmeye dahil edilmeyen biçerdöver veya bu mahiyetteki bir motorlu araç veya on yaşına kadar ikiden fazla traktörün işletilmesinden elde edilen gelirler ticari kazanç hükümlerine göre vergilendirilir.

Kazançları gerçek usulde vergilendirilmeyen çiftçiler, yazılı olarak vergi dairesinden istemde bulunmaları halinde izleyen vergilendirme dönemi başından, işe yeni başlayanlar, işe başlama tarihinden itibaren gerçek usule geçebilirler. 54 üncü maddede yazılı ölçüleri aşanlar müteakip vergilendirme dönemi başından itibaren gerçek usulde; gerçek usule tabi olanlardan bu ölçülerin altında kalanlar müteakip vergilendirme dönemi başından itibaren hasılatları üzerinden tevkifat yapılmak suretiyle vergilendirilirler."

hükmüne yer verilmiştir.

4962 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle eklenen cümlede geçen "zirai işletmeye dahil edilme" kavramının, maddede sayılan araçların söz konusu işletmelerin "envanterlerinde veya aktifinde yer alması" nı ifade ettiği aynı Kanunun gerekçesinde belirtilmiştir.

Yine aynı Kanunun 54 üncü maddesinin (A) başlıklı 23 üncü bendinde, söz konusu çiftçilerin gerçek usulde vergilendirilmesi için gerekli olan asgari büyükbaş hayvan sayısı 150 adet (iş hayvanları ile iki yaşından küçük, büyükbaş hayvanlar hariç) olarak hükmolunmuştur.

Diğer taraftan, konuya ilişkin olarak yayımlanan 288 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin "Kamyon gibi araçlara sahip olan çiftçilerin mükellefiyet durumları" başlıklı 3. bölümünde; *"Gelir Vergisi Kanununun 53 üncü maddesine göre, 54 üncü maddede yazılı işletme büyüklüğü ölçülerini aşmayan ancak, bir biçerdöver veya bu mahiyetteki bir motorlu araca veya on yaşına kadar ikiden fazla traktöre sahip olan çiftçilerin kazançları gerçek usulde tespit olunarak vergilendirilmektedir.*

Anılan hükümde yer alan "bir biçerdöver veya bu mahiyetteki bir motorlu araç" ifadesinden, biçerdöver gibi, tek başına motorlu bir araç vasfını haiz olma özelliği taşıyan ve doğrudan doğruya zirai faaliyetin icrasında kullanılan araçların anlaşılması gerekmektedir.

Dolayısıyla, biçerdöver veya bu mahiyetteki bir motorlu araca veya on yaşına kadar ikiden fazla traktöre sahip olan çiftçiler, zirai işletme büyüklüğü ölçülerini aşmasalar dahi, bunların zirai kazançlarının gerçek usulde vergilendirilmesi gerekmektedir.

Ancak, zirai işletmenin yapısı ve yapılan işin önem ve genişliğinin kamyon gibi araçlara sahip olmayı gerektirmesi, sahip olunan bu araçların sadece çiftçinin kendi zirai faaliyetlerinde kullanılması şartıyla; zirai işletme büyüklüğü ölçülerini aşmayan ancak kamyon gibi araçlara sahip çiftçiler, zirai faaliyetlerinden elde ettikleri zirai kazançları için beyanname vermeyeceklerdir.

Öte yandan, bu çiftçilerin elde ettikleri zirai kazançlar, Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesine göre hasılatları üzerinden tevkifat yapılmak suretiyle vergilendirilmeye devam edecektir.

Bu açıklamalara göre;

- Zirai işletme büyüklüğü ölçülerini aşmayan ancak kamyon gibi araçlara sahip olmaları nedeniyle haklarında gerçek usulde gelir vergisi mükellefiyeti tesis ettirilen çiftçilerin, söz konusu mükellefiyetlerinin bu tebliğin yayım tarihi itibarıyla terkin edilmesi,

-Bu durumda olan çiftçilerden, vergi dairelerince düzenli aralıklarla yapılan yoklamalar sonucunda, kamyon gibi araçlarını kendi zirai faaliyetleri dışında başkalarına da hizmet verecek şekilde kullandığı ve/veya nakliyecilik yaptığı hususunda tespit bulunanların vergilendirilmelerinin ise ticari kazanç hükümlerine göre değerlendirilmesi gerekmektedir."

açıklamalarına yer verilmiştir.

Öte yandan, besicilik faaliyeti ile ilgili olarak Tarım, Gıda ve Hayvancılık Bakanlığı Tetkik ve İstişare Kurulu Başkanlığından alınan 09.11.1981 tarih ve 700 sayılı yazıda; "Besicilik, bir çiftlikte veya bir zirai işletmede bulunan veya bu faaliyet için meydana getirilen besi ahırlarında dışarıdan temin edilen ve besiye gelebilecek hayvanlara ekonomik yem rasyonlarıyla veya işletmeden temin edilen yemler ile beslenerek etinin kalitesini ve miktarını artırmak için yapılan bir zirai faaliyettir." denilerek besiciliğin tanımı yapılmış ve mahiyeti açıklanmıştır.

Aynı konuda adı geçen Bakanlıktan alınan 20.08.1992 tarih ve AİD/PF/7-02-1999- 56667 sayılı yazıda; ahır ve yem tedariği bulunan kişilerin satın aldıkları büyükbaş ve küçükbaş hayvanları yaklaşık 6 ay gibi bir süre besledikten sonra satmalarının zirai faaliyet olduğu belirtilmiştir.

Konu ile ilgili olarak Amasya Vergi Dairesi Müdürlüğünce yapılan yoklamada, büyükbaş hayvan yetiştiriciliğ ile iştigal ettiğiniz, 69 adet büyükbaş hayvana sahip olduğunuz, ... plakalı 3210 kg istiap haddinde bir adet transit kamyonetinizin bulunduğu, bu aracınızı hususi olarak kullandığınız, 25,401 dönüm arazinizin bulunduğu, bu arazinizin 12,799 dönümüne hunnap, 12,601 dönümüne ise arpa ekili olduğu ve başkaca bir ticari faaliyetinizin bulunmadığı hususları tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ve açıklamalar çerçevesinde, Gelir Vergisi Kanununun 54 üncü maddesinde yazılı işletme büyüklüğü ölçülerini aşmamanız ve kamyonuzu sadece kendi zirai faaliyetinizde kullanmanız şartıyla, sahip olduğunuz kamyon dolayısıyla adınıza gerçek usulde zirai kazanç mükellefiyeti tesis ettirilmeyecek olup, zirai kazanç dolayısıyla elde etmiş olduğunuz kazanç tevkif suretiyle vergilendirilecektir. Ancak, anılan Kanunun 54 üncü maddesinde belirtilen zirai işletme büyüklüğü ölçülerini aşarak zirai faaliyetle bulunmanız halinde ise müteakip vergilendirme dönemi başından itibaren, hakkınızda gerçek usulde zirai kazanç mükellefiyeti tesis ettirilmesi gerekecektir.

Ancak, kamyonunuzu kendi zirai faaliyetleriniz dışında başkalarına da hizmet verecek şekilde kullandığınızın ve/veya nakliyecilik faaliyetinde bulunduğunuzun tespit edilmesi durumunda ise durumunuzun ticari kazanç hükümlerine göre değerlendirileceği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu zelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu zelge geçersizdir.

(**) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026